

گروه‌های رصدی تاریک‌ترین مناطق را برای رصد اجرام نجومی انتخاب می‌کنند

گاهی به آسمان نگاه کن

● سر به هوا باشیم

شب اگر چه در نگاه اول همانند روز پر هیاهو و پر جنب‌وجوش نیست اما بستر آرامش‌ورخدادهایی در مقیاس کیهانی است که هر ذهن پرسشگری را مجذوب خود می‌کند. تالو ستارگان در کنار تابش ملایم ماه همواره در طول تاریخ انسان را به تفکر و تعمق واداشته است.

پس از غروب خورشید و تاریک شدن هوا، کم‌کم سر و کله اهالی آسمان شب پیدا می‌شود. ستارگان چشمک‌زن و ماه که زینت‌بخش این جهان مرموز هستند، پدیدار می‌شوند و تا طلوع دوباره خورشید، آسمان شب را آذین می‌بخشند. اگر کمی سر به هوا شویم متوجه خواهیم شد در این دنیای به ظاهر آرام، شگفتی‌های بسیاری در حال رخ دادن هستند. بعضی از شب‌ها نیز آسمان شب میزبان رخدادهایی می‌شود که چشم هر بیننده‌ای را مبهوت و متحیر خود می‌کند. کافی است یک فلاسک نوشیدنی گرم و یک زیرانداز بردارید و دور از شهر و روشنایی‌های سرسام‌آور، زیر سقف آسمان شب دراز بکشید. میهمانی ستارگان از همین لحظه آغاز می‌شود. آن‌ها چشمک‌زنان و ورود شما را به دنیای خودشان تبریک می‌گویند.

در اردوهای رصدی هم کار با تماشای آسمان آغاز می‌شود. گروه‌ها معمولاً شب‌هایی را برای رصد انتخاب می‌کنند که ماه در آسمان نباشد. در این شب‌ها

خورشید پاورچین پاورچین به افق نزدیک می‌شود. نورش کم فروغ شده و به زردی می‌گراید و خبر از پایان روز دیگری می‌دهد. در آن‌دراهِ تهران قم، غروب خورشید با آن لکه درشت زرد، همیشه دیدنی است. خورشید که غروب می‌کند انگار دنیای پر شگفت دیگری آغاز می‌شود. جهان شب؛ دنیایی زیر سقف ستارگان، پر از شگفتی و پرسش. تا آسمان تاریک شود، در جاده خاکی «حوض سلطان» جاگیر شده‌ایم. همسفرها، دوربین‌ها و تلسکوپ‌هایشان را از ماشین پیاده می‌کنند و آماده می‌شوند تا عکاسی را شروع کنند؛ عکاسی از آسمان شب.

آسمان تاریک است و بهتر می‌شود آسمان شب را دید. کویرها، بهترین جغرافیا برای تماشای آسمان شب هستند. شب حوض سلطان هم یکی از تاریک‌ترین شب‌هاست. واقعیت آنکه آلودگی نوری همانند غولی در حال بلعیدن آسمان شب است و لذت دیدن زیبایی‌هایش را از مردم شهرها دریغ کرده است. علاقه‌مندان به رصد آسمان نیز برای انجام فعالیت‌های خود ناچارند صدها کیلومتر از شهرهای بزرگ فاصله بگیرند تا اثر آلودگی نوری را کاهش دهند.

● کجا شروع کنیم؟

شناخت آسمان با چشم غیرمسلح یعنی با چشمان خود انسان، اولین گام برای شناخت زیبایی‌های آسمان شب است. در ابتدا اما بد نیست چند مفهوم را بهتر بشناسیم.

ستارگان: در طول یک شب، ستارگان بسیاری طلوع و غروب می‌کنند. خورشید تک ستاره منظومه شمسی نیز ستاره‌ای است شبیه ستارگانی که در طول شب می‌بینیم فقط چون به ما خیلی نزدیک‌تر از سایر ستارگان است نور و گرمای زیادی از آن دریافت می‌کنیم. در یک شب صاف و به دور از آلودگی نوری، می‌توان حدود ۶ هزار ستاره را با چشم شمرد. همه ستارگانی که رصد می‌کنیم متعلق به کهکشان راه شیری هستند. اگر کمی دقت به خرج دهید رنگ ستارگان هم مانند